

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 9. V Celovcu 15. septembra 1874. XXIII. tečaj.

Pridiga za XVIII. pobinkoštno nedeljo.

(Sv. Mihael: Sedanja vojska zoper sv. cerkev.)

„Vstani, vzemi svojo postelj in pojdi
na svoj dom.“ **Mat. 1.**

V v o d.

Zopet je danes Jezus pokazal svojo božjo moč in oblast. Prinesli so dobri ljudje bolno siroto, ki ga je mertvud zadel; ni mogel na noge stopiti; moral je v postelji ležati in na postelji so ga k Jezusu prinesli. In Jezus stori na tem bolniku dva čudeža: Odpusti mu grehe in podeli mu zopet ljubo zdravje. Zatorej so pa tudi množice, ki so to vidile, stermele in častile Boga, kateri je dal tako oblast ljudem. Tako je Jezus vnovič pokazal, da je vsegamogočen in da more pomagati vselej in v vseh potrebah.

Ta resnica je posebno naše dni imenitna, sladka in vesela; kajti naše dni so časi hudobni, od vseh strani obdajajo sv. katoliško cerkev hudi boji in grenke nadloge. V tej vojski nam pa na misel pridejo besede vsegamogočnega Jezusa: „Glejte; jaz sem pri vas vse dni do konca sveta,“ — in „Peklenska vrata sv. cerkve ne bojo premagale.“ Na to vojsko sv. cerkve spominja nas svetnik, ktereга god bomo v torek jutremine obhajali, na to vojsko spominja nas sv. Mihael, eden izmed nadangeljev v nebesih. Le pogledjte jo podobo sv. Mihaela! Lep in čverst mladeneč derži v desni roci ojster meč, na levi ima obešen terden škit, in v levi roci nosi vago ali tehtnico. Vse te znamenja sv. Mihaela nas spominjajo na sedanje vojsko sv. katoliške cerkve. O d t e v o j s k e bočem tudi jaz danes govoriti in pravim:

1. meč nas spominja na vojsko;
2. škit nas spominja na pomoč v vojski; in
3. vaga nas spominja na plačilo po vojski. Pripravite se!

Razlaga.

1. V svoji desnici derži sv. Mihael oster meč. — Sv. pismo trikrat omenja sv. Mihaela in pripoveduje, kako se je bojeval za Boga in božje ljudstvo. Najpred pripoveduje, da je sv. Mihael pregovoril perzijanskega kralja, da naj spusti judovsko ljudstvo v domovino. — Drugič pripoveduje sveto pismo to-le: Bog je Mihaela zapovedal, da naj Mojzesovo truplo pokoplje v neki dolini moabske dežele, da bi noben človek za Mojzesov grob ne vedel. Bog je to storil, da bi Izraelci, ki so bili k malikovanju toliko nagnjeni, ne jeli Mojzesa po božje častiti in moliti. To se ve, da ta sklep hudiču ni bil všeč. Rad bi bil Mojzesovo truplo v svojo oblast dobil, da bi ž njim Izraelce zapeljal. Sveti Mihael se mu je pa v bran postavil in Mojzesovo truplo zakopal. — Tretjič se bere v skrivnem razodenju sv. Janeza: „Ustal je velik boj v nebesih. Mihael in njegovi angelji so se bojevali z drakonom, z Luciferjem in njegovimi pripadniki, in poslednji niso premagali in njihovo mesto se tudi ni več našlo v nebesih. In doli je bil pahnjen tisti veliki drakon, stara kača, ki se jej pravi hudič in satan, kateri zapeljuje ves svet; doli je bil pahnjen na zemljo in njegovi angelji so bili ž njim verženi. In slišal sem velik glas v nebesih rekoč: Sedaj se je pokazalo zveličanje, in moč in kraljestvo našega Boga, in oblast Njegovega Kristusa.“ Tako se je sv. Mihael vojskoval za Boga in njegovo kraljestvo, in zavoljo tega derži tudi oster meč v svoji desnici.

Ta meč nas torej spominja vojske, ktera se tudi naše dni biže zoper božje kraljestvo, zoper sveto katoliško cerkev. Ta vojska se je začela koj na binkoštno nedeljo. Ssv. aposteljni, od sv. Duha razsvitljeni in poterjeni, so jeli oznanovati Jezusovo vero in snovati njegovo cerkev. Pa hitro je jel tudi svet škripati in sv. cerkev preganjati. Pregarjal in sovražil je ssv. aposteljne in perve kristjane celih tri sto let; preganjal in sovražil je kristjane skoz vse stoletja; — preganja in sovraži jih zopet posebno naše dni. Posebno našim dnem veljajo besede kralja Davida: „Zakaj hrumijo narodi in si ljudstva izmišljujejo praznih reči? Kralji zemlje se vzdigujejo in pervaki se zbirajo zoper Gospoda, in zoper Njegovega Maziljenca.“ In čemu je ta punt, ta vojska zoper sv. cerkev? Sv. Oče Pij pravijo v svojem pismu od 8. decemb. 1849 tako-le: „Prekucija je vdihovanje hudičev in nje namen je, kersanstvo do korenine zatreti in na njegove razvaline družbinski red paganstva postaviti.“ Poslednja misel teh puntarjev je toraj ta: Vero v Jezusa Kristusa zatreti, vse znamenja kersanstva pokončati, vso vero v

edinega in pravega Boga nam vzeti, nas v temo nekdanjih ajdov nazaj pahniti, da bi brez upanja večnega plačila in brez strahu večnega pogubljenja le na tem svetu si nebes iskali in kakor črna živina po vseh popačenih željah svojega serca razuzdano živeli. Zatoraj piše nek prekucuh in sovražnik svete cerkve: „Naš poslednji namen je ravno tisti, ki ga je (perva) francoska prekucija imela: „Vničiti katoliško vero in pokončati celo keršanski duh za vse čase.“ Alite, ljubi moji! da je to strašen boj, — boj zoper sv. katoliško cerkev, ki je največa naša dobrotnica in največa milost in dobrot a nebeškega Očeta. In te vojske nas spominja meč, ki ga vidimo v desnici sv. Mihaela. —

2. Na levi roci ima sv. Mihael natakknjen terden škit, s katerim se brani.

Gerdo zver — drakona — ima sveti Mihael pod nogami v znamenje in spomin, da je hudobo premagal. Tako je in bode vselej zmagala sv. katoliška cerkev. Priča nam jih je 19 sto let, v katerem dolgem času so se vzdigovali sovražniki zoper sveto cerkev, ktere pa je sv. cerkev vse slavno premagala. Pa te vojske in te zmage vam danes popisovati ni časa, — hočem vam le pokazati orodje, s katerim se sveta cerkev vojskuje in škit, s katerim se brani.

Pervi škit je Bog sam; on sam je obljubil, da ostane pri cerkvi vse dni do konca sveta, — on sam je obljubil, da njegove cerkve peklenske vrata ne bojo premagale.

Drugi škit so prošnje vseh ssv. angeljev, svetnikov in svetnic božjih, ki za nas — svoje brate in sestre — pri Bogu prosijo, naj on nam s svojo milostjo in pomočjo na strani stoji in nas tako brani in podpira, da srečno dokončamo hudo vojsko na zemlji.

Tretji škit smo pa mi sami; mi sami si moramo prizadevati in vse žile napenjati, da pomagamo sveti cerkvi, njene sovražnike srečno in slavno premagovati. Kako se pa to zamore goditi? Najpred tako, da se mi vsi terdno oklenemo svoje matere, sv. katoliške cerkve; — da svoje duhovne zvesto poslušamo in se vestno deržimo njenih naukov in zapoved: — da se mi vsi o vsaki priložnosti potegujemo za čast sv. katoliške cerkve in jo kot serčni vojaki branimo zoper vse napade; — slednjič nas pa ravno sv. Mihael spominja posebnega in najboljšega skita, s katerim zamoremo braniti sv. katoliško cerkev, in ta škit je bratovščina sv. Mihaela. Dovolite toraj, da vam od te bratovščine nekaj povem.

Pobožni katoličani so po raznih deželah osnovali posebne družbe, katerih namen je, sv. Očeta braniti, za-nje moliti in milošnjo zbirati. Te družbe imajo razne imena. Večidel se po papeževem imenu imenujejo Pijeve družbe, v Rimu pa se ta družba imenuje družba sv. Petra. Take lepe zgleda so hotli tudi pobožni katoličani v našem cesarstvu posnemati. V Beču namreč je skupaj stopilo več imenitnih in visoko učenih mož visokega stana, in osnovali so

enako družbo, za patrona pa so si izvolili sv. arhangelja Mihaela, njega, ki je vojskovodja nebeških angeljskih trum in je s svojim ognjenim mečem zmagal luciferja, ki se je spuntal zoper Boga, in ga tresčil ž njegovo derhaljo vred v pekel. Pod ohrambo in priprošnjo tega nebeškega vojskovodja so sklenili v tej družbi vojskovati se zoper satana in njegove pomagače, kateri stol sv. Petra podreti, sv. Očeta, Kristusovega namestnika na zemlji, pokončati, ž njim pa tudi vero Kristusovo zatreti hočejo. Za orožje v tej vojski so si izvolili molitev in milošnjo; napravili so namreč postavbo za vse družbane, da naj vsak moli na dan 1 oče naš, 1 češčno Marijo in 1 apostolsko vero v čast sv. Mihaela s pristavkom: Sveti Mihael, prosi za nas! in da naj vsak mesec vsaj en krajcar za sv. Očeta odrajta. Ko je bila osnova zgotovljena in razglašena in od tisuč in tisuč katoličanov z veseljem pozdravljena, obrnili so se ravno ti možje, kakor postave tirjajo, do sv. Očeta v Rim, naj bi blagovolili to družbo poterditi blagosloviti in jej po svoji oblasti nekatere odpustke podeliti. Odkrito so povedali sv. Oče, da jih je ta novica v tolikih britkostih vse posebno potolažila in z veseljem so odpisali 7. marca leta 1860 tako-le:

„Blagoslovi naj vas Bog in naj razsveti vaše serca in vašo pamet, da zedinjeni z vezjo ljubezni z zgledom, svetom in besedo vse kristijane za njegovo ljubezen in službo vnamete. Delajte tedaj, dragi sinovi! z gorečnostjo, da ljudje Boga spoznajo in ktereга je poslal — Jezusa Kristusa! Kličite tiste, ki v tej solzni dolini težave terpe in so se utrudili pod težkim jarmom časnih britkost, da spoznajo, da se mir in pokoj ne najde ne v bogastvu, ne v poželjenji oči, ne v prevzetnosti življenja; zakaj Jezus Kristus edini da mir, ne kakor svet ga daje, temuč mir, ki je po volji Očetovi. — To pa je volja Očetova: Vaše posvečenje.“ Papež Pij IX.

Odpustki pa, ktere so sv. Oče bratovščini podelili so naslednji: Popolni odpustek na den vpisanja, na praznik čistega spočetja Marije Device, na god sv. arhangelja Mihaela in enkrat vsak mesec kterikoli dan, ako se sv. zakramenti pokore in Rešnjega Telesa vredno prejmejo. — Nepopolni odpustek za 100 dni pa za vsakdanjo bratovsko molitev in za vsako dobro delo, ki se v prid te bratovščine stori. — Vsi ti odpustki se zamorejo tudi za duše v vica darovati.

Tudi naznanimo vsem v veselje, ki so te bratovščini že pristopili ali jej mislijo pristopiti, da so sv. Oče že pred dvanajst leti vsakdanjo sv. mašo v kapeli Pijevega semeniša v Rimu za vse tiste vtemelili, kateri v sedanjih stiskah v vojski dobrotniki sv. stola postanejo.

Ni toraj čuda, da so prečastiti škofje tudi po naših slovenskih škofijah to bratovščino priporočevali in vpeljali. Prelep pastirsk list so od te družbe razposlali rajni lavantinski škof Anton Martin Slomšek. Iz tega škofjega pisma hočem vam nekaj podati. Rajni škof

v tem pismu pravijo: „Pomagati sv. Očetu v veliki sili, so dobri katoliški kristijani po drugih krajih družbo (bratovščino) svetega Mihaela naredili, kajti sv. Mihael je najviši poglavar nebeških vojsk, in prvi varh sv. katoliške cerkve.“ . . .

„Ta braterna sv. Mihaela se je po mnogih krajih razširila, kjer katoliški kristijani živijo; naj se tudi v nasi Lavantinski škofiji vtemelji, in lepo izbaja, dokler so Slovenci in Slovenke usmiljenega serca, ter radi molijo in pa ubogaime dajejo, kolikor premorejo, to pa v resnici ni preveč za našo sv. mater katoliško cerkev in pa za ljubega Očeta papeža Pija.“

„Vsako mlado nedeljo naj se v farni cerkvi, ali kjerkoli se služba božja obhaja, postavi tružica ali pa skledica za božje darove na priložni kraj, v katero naj verni bratje in sestre bratovščine sv. Mihaela za papeža svoje dare polagajo.“ . . .

„Kdor več glešta (premore), naj več da, kajti se jih veliko najde, kateri bi radi dali, pa nimajo, bojo pa za toliko bolj zvesto molili. Tak mali dar pa (1 krajcar na mesec) bo lahko vsakdo odrajtal, premožni pa tudi radi po dvakrat in trikrat toliko svetemu Očetu navergli. Svest sem si, da bojo hišni očetje in matere za čast imeli, te majhine denarce od svojih domačih pobirati, in bodo sami dali, če eno ali drugo družince ali pa otrok ne bi imelo. Saj ne damo le papežu Piju; oni sami za-se le malega potrebujejo; damo naši sv. katoliški cerkvi v pomoč, da jej ne bo potreba naših krajev zapustiti, in se črez morje v daljno Ameriko s svojim največim poglavarjem seliti; kar bi ne bilo dobro za nas. Pač bi bilo žalostno, ako bi solnce prave vere Evropo (naš del sveta) zapuščalo, kar bi sovražniki naše svete cerkve radi.“

„Pokaj pa hudobni prekucuhi sv. Očetu toliko krivice delajo?“ Oni ne čertijo papeža, marveč sveto katoliško cerkev, ktera je njihovem spačenim željam napoti. „Vzemimo papežu vso deželsko oblast, da si ne bo pomagati mogel; dajmo ga drugemu kralju v oblast, kateri je naših misel in želj, da bo zginila papežu čast, udarimo najvišega pastirja, in njegove ovčice se bojo razkropile, verni bojo papeža zapustili, in luč katoliške vere bo ugasnila, truplo katoliške cerkve brez glave bo mrtvo.“ Te so hudobnežev vražje misli, ti so njih peklenški naklepi. Zakaj pa dobri Bog dopusti toliko krivico? Za to, ker se moramo na tem svetu za božje kraljestvo vojskovati, in si služiti za toliko lepšo krono nebeško. Od nekdanj se je hudo z dobrim, laž z resnico, vera z nevero poskušala, in se bo do sodnega dne. Stiskati znajo sveto cerkev božjo njeni sovražniki, kakor jo današnje dni v resnici hudo stiskajo; pa premagali nje še nikoli niso in je tudi ne bojo. Pobili so papežu serčne vojščake, in so jih po tolovajsko razpodili, naj bi ne ubranili papež svojih starih pravic, pa mi verni otroci njihovi imamo še mogočno orožje, ktere ga nam noben sovražnik vzeti ne more. Sam Kristus nam je to orožje izročil, rekoč: Molite, in bote prejeli,

da bo popolno vaše veselje.“ Molitev pomaga in premaga, naj se jej ravno sovražniki posmehujejo. Tudi Jezusu so se posmehovali, ko je na križu molil, rekoč: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“ In glejte, zemlja se je stresla, čudeži so se godili, in sovražniki so prestrašeni bežali. Tudi zdaj bode Gospod vojskinih trum svojo vsegamogočno roko stegnil, kedar se mu bo zadosti zdelo, in bo sovražnike svoje svete cerkve potrupal, kakor lončar posodo glinasto. Le stanovitno molimo in pa trdno zaupajmo; to Bog od nas doseči hoče.“

„Pa ne le moliti, tudi ubogaimo dajati je v sedanji sili potreba, in z našimi denarji svetemu Očetu pomagati; ker je tako božja volja. Saj so tudi Jezusu ubogaimo dajali, da je sebe in svoje aposteljne preživel; in ko jih je po svetu poslal, jih je usmiljenju dobrih ljudi priporočil. Od nekdanj so verni kristijani nastopniku sv. Petra, sv. Očetu papežu v posebnih potrebah katoliške cerkve radi pomagali; tudi mi ne bomo svojega vesoljnega Očeta Pija zapustili, ampak jim radi krepko pomagali. Pač bo veselilo Jezusa, nevidnega poglavarja naše svete cerkve, da njegovemu namestniku, vidnemu poglavarju, veselo pomagamo; vesele darovavce Bog ljubi, in nam bo stotero povernil. — Pač bo dopadlo Mariji prečisti Devici, ako papežu Piju IX. skerbno pomagamo, kolikor premoremo, kateri so Marijno slavo in čast tako visoko povzdignili. S solznimi očmi bode naš sveti Oče Pij IX. Boga in Marijo za toliko vašo ljubezen hvalili, pa tudi molili za vse dobrotnike svoje. Gotovo hoče Bog njihove in naše prošnje uslišati, ter to stisko samo za to dopusti, naj bi mi svojo ljubezen do svoje ljube matere katoliške cerkve, in pa do sv. Očeta papeža oživili, in da jih ljubimo, v djanji pokazali. Bode sila odjenjala, jim tudi naše izverstne pomoči potreba ne bo.“

„Preljube ovčice Kristusove! vstopite se pod bandero sv. Mihaela, v njegovo sv. bratovščino se vverstite. Vzemite v roke dvojno orožje braterno: molitev in pa milošnjo, ter se v svetem društvu za sv. katoliško cerkev serčno poskušajmo. Dobri Bog hoče z nami biti, in ne bo svoje pomoči odlagal. Sv. katoliška cerkev bo gotovo zmagala, Bog jej je zmago obljubil; le skerbimo, da mi svoje krone ne zgubimo po svoji mlačnosti in zanikernosti. — Pride enkrat poslednja vojska za nas vse, in nam hoče sv. Mihael tudi v pomoč priti, ako smo bili njegovi zvesti pomagavci v vojski za sv. cerkev božjo. — To vas prosim, in srečno zmago vsem želim, ter vas iz serca blagoslovim v imeni Boga Očeta, Sina in sv. Duha.“

Tem besedam še kaj pristavljati, ni menda treba; vsak dober katoličan se bo poprijel tega škita, in branil z molitvijo in milošnjo sv. kat. cerkev! —

3. V levici nosi sv. Mihael v a g o a l i t e h t n i c o, ki nas spominja plačila, ako smo zmagali pri vojski. Ljubi moji! Po hudi nevihti solnce še veliko lepši prisije; po hudi burji ladija še veliko mirnejši plava po morju; po hudi uri dihamo bolj čisto in bolj

zdravo sapo: ravno taka se godi sv. katoliški cerkvi: ona vselej zmaguje, in po vsaki zmagi se prikaže v lepšem svitu in v večji slavi. Pokažem vam le samo na Francosko. Strašen vihar in grozovitna vojska je prigromela nad sv. cerkev na Francoskem. Ni še sto let, kar so papeža, škofe in duhovnike tam preganjali, verne katoličane ropali in morili, sv. cerkev požigali in razdirali, ja še celo Boga ob vso veljavo in oblast djali, s prestola potisnili in oklicevali: da ni nobenega Boga! Pa prišli so nad Francosko prehudi in prežalostni časi, in sv. cerkev se na Francoskem prelepo razcveta, Francozi snujejo katoliške šole, stavijo cerkve, hodijo na božje pota, obhajajo prelepe procesije, obiskujejo pogostoma sv. cerkve in oltarje božje, sprejemljejo trumama presv. zakramente. Sv. kat. cerkev je na Francoskem imela hudo vojsko, pa jo je srečno dokončala in veseli se nove slave po hudem boju. Verjemite mi, tudi po drugih deželah, po katerih se sv. katoliška cerkev zdaj zasramuje, preganja in zatira, tudi po teh deželah bojo ljudje po žalostnih skušnjah in strašnih dogodbah se zopet obrnili k materi sv. cerkvi, in zopet klečali pred oltarji in sv. križi, ktere so v svoji aboti in slepoti nekdanj zapustili: to bo plačilo za sv. cerkev po dokončani bitvi. —

Pa tudi vsak posamezen katoličan se lahko veseli plačila, ki ga čaka, ako se je serčno in srečno vojskoval za sv. katoliško cerkev. Že na tem svetu vživa zlati, serčni mir, katerega svet ne more dati: on zvesto spolnuje svoje dolžnosti in živi v ljubezni in v gnadi božji. Na smertni postelji pa more reči s sv. apostelnom Pavlom: „Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je prihranjena krona pravice, ktero mi bo dal Gospod, pravični sodnik, tisti dan; pa ne le meni, ampak tudi tistim, kateri ljubijo njegov prihod.“ Tega večnega plačila nas spominja vaga, ki jo vidimo v roci sv. Mihaela arhangelja.

Sklep.

Vojska je naše življenje, pravi sv. pismo, nam pa tudi to pred oči postavlja sv. Mihael. Njegov meč nam pravi: Sv. kat. cerkev pa tudi vsak človek ima na tem svetu hudo vojsko; — njegov ščit nam pravi: Sv. cerkev je in bo vselej zmagala: sam Bog jo varuje in brani, pa tudi vsak pravi katoličan jo mora podpirati in braniti posebno z molitvijo in milošnjo, kakor dela bratovščina sv. Mihaela; — njegova vaga pa nam pravi: Sv. katoliška cerkev po vsakem boju še lepši razodeva svojo resnico, veljavo in lepoto; tako pa tudi vsakega posamnega človeka po srečni vojski čaka plačilo na tem svetu, še lepše in večno pa tam gori v svetih nebesih. Sv. Mihael! prosi Boga za nas in pomagaj nam, da se serčno vojskujemo, sovražnike slavno premagamo in po zmagi srečno pridemo v sveto nebesa! Amen.

Pridiga za XXI. pobinkoštno nedeljo.

(Od svetega rožnikranca; gov. J. Škf.)

„Blagor tistim, kateri božjo besedo poslušajo in jo ohranijo.“ Luk 11. 28.

V v o d.

Sv. cerkev praznuje danes praznik sv. rožnikranca. Če pogledamo na zateček tega praznika, hvalili bomo Boga, ki marsikrat tako čudno skazuje svojo pomoč, in občudovali Marijno mogočno priprošnjo. — Začetek tega praznika pa je ta-le: — Leta 1208 je sv. Dominik vidil, kako se, vsemu njegovemu prizadevanju vkljub, krivovera in hudobija le še dalje širi med kristijani. Zatekel se je še vse gorečniši k molitvi, ter prosil Boga, da bi on s svojo gnado spravil spet na pravi pot zmoteno ljudstvo. In glej! prikazala se mu je Kraljica nebeška, ter ga naučila molitev, v katero so kot žlahtno dišeče rože vpletene najimenitniše skrivnosti in resnice naše sv. vere, in jo imenujemo sv. rožnikranc. Sto molitevjo stopi sveti mož med keršanski svet ter jo vpelje med verniki. In res se je kmalo pokazala nje čudna moč. Več kot sto tisuč duš se je povernilo v naročje sv. cerkve, in se je spreobrnila brezštevilna množica grešnikov. Zato je pa tudi red sv. Dominika dobil pravico, obhajati praznik sv. rožnikranca, kateri se je naglo razširil po keršanskem svetu, in po čudni zmagi nad Turki bil nazadnje povsod vpeljan. — In ker se je na to tudi še sicer večkrat pokazala te molitve čudna moč, postala je najljubša in sploh navadna med kristijani. V novejših časih pa so jo začeli marsikteri ljudje močno opuščati, ker se jim zdi preveč priprosta in preveč kmetiška. To pa ni in ne more biti prav. Ta molitev je namreč prav imenitna in častitljiva, in se je nobeden in tudi naj bolj učen in omikani človek ne sme sramovati ali jo zaničevati; kar vam bom ravno danes pokazal. Poslušajte!

Razlaga.

Jezus, večna resnica, pravi: „Blagor tistim, kateri božjo besedo poslušajo, in jo ohranijo.“ Kdor hoče tedaj zadobiti večno življenje, mora to, kar je Bog razodel, vedeti, verovati v sercu, in spolnovati v djanju. Da bo to vedel, veroval in spolnoval, treba je,

da prav pridno posluša in premišljuje besedo božjo, in sosebno to, kar je božji Sin in naš Zveličar, Jezus Kristus, učil in za nas storil. V to premišljevanje pa ni treba ravno tolike bistroumnosti in učenosti, ampak se s pobožnostjo in ponižnostjo vse lepo opravi. In za tako premišljevanje je prav prilična ravno molitev sv. rožnikranca. Le pogledajmo jo en malo.

Kedar smo se prekrizali, pričnemo to molitev z apostoljsko vero. Z apostoljsko vero spoznavamo, da smo Bogu vsi vdani, da mu vse verujemo s priprostim srcem, kakor otroci svojemu dobrotljivemu očetu, in da mu iščemo dopasti ravno s tim, „ker brez vere ni mogoče Bogu dopasti.“ Tudi spoznavamo z apostoljsko vero, da smo pripravljeni, verno sprejemati vse, kar nas uči sv. mati katoliška cerkev, ter se spomnimo besed Gospodovih, ki pravi: „Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kot nevernik in očiten grešnik.“ Na to prosimo Boga, da nam oživi pravo vero, nam da terdno upanje, nam vžge serčno ljubezen; nam potrdi spomin, razsvetli pamet, omeči voljo, nam vodi naše misli, vodi naše besede, vodi naše djanje.

Z Očenašem, ki ga zdaj molimo, spoznavamo Boga svojega Očeta, in ga prosimo pomoči in gnade, s katero bi zamogli njega vredno častiti, mu prav služiti in zvesto spolnovati njegovo sv. voljo in se mu priporočujemo, da bi nam na pomoč prišel v vseh dušnih in telesnih potrebah.

1. In zdaj se v duhu preselimo tje v Nacaret, v borno hišico devic Device, katero je verhangelj Gabriel lepo pozdravljal, in jej sporočil veselo oznanilo, da izmed vseh drugih si je Bog izvolil ravno njo v mater svojemu Sinu. Tukaj se lepo prepričujemo, kako resnično je, da „kdor se ponižuje, bo povišan.“ Marija, ki se imenuje vsa ponižna Gospodovo deklo, bo povišana v božjo mater, in je od sv. Duha spočela božjega Sina.

Iz Nacareške hišice spremljamo rožno Devico v Hebronske gore k nje teti Elizabeti, občudujemo tam v Caharijevi hiši čuda božje milosti, poslušamo Marijino hvalno pesem, in smo tako rekoč primorani ž njo vred Gospodu hvalo zagnati rekoč: „Moja duša poveljuje Gospoda . . . ki mi je storil tolikanj velike reči.“

Iz Caharijeve hiše se v molitvi premaknemo v Betlehemski hlevček, v katerem je Sin božji prišel na svet. Tu zagledamo edinega Sina večnega Očeta na slami ležečega v revnih jasliah. V duhu pa slišimo angeljsko pesem: „Čast bodi Bogu na visokem in mir ljudem na zemlji, ki so svete velje“, in se s pastirci in s trémi kralji veržemo na kolena pred vsemogočno dete, mu skazovaje božjo čast.

Pa kinalo se nam že spet druga podoba postavlja pred oči. Deviška mati daruje v tempeljnu, kar ima najljubšega, naj dražjega, daruje Gospodu svoje božje dete. Starega Simeona vidimo, ki ves vesel vzame v naročje dete božje, pogleda v nebo in reče: „Gospod! zdaj spustiš svojega hlapca po svoji besedi v miru, ker so vidile

moje oči tvoje Zveličanja:“ in na to napoveduje Mariji strašno terpljenje in neznano smert nje božjega Sina.

Zapustimo potem starega Simeona in stopimo s skerbno božjo materjo še enkrat v tempelj, kjer med učeniiki najde svojo zgubljeno dvanajstletno dete, iz čegar ust tistokrat prvo besedo in prvi nauk zaslišimo.

2. In kakor smo v veselem delu sv. rožnikrancea premišljevali vesele skrivnosti, pridejo v žalostnem delu na versto žalostne resnice naše sv. vere.

Najpoprej na oljski gori zagledamo Zveličarja, ki je na se vzel grehe sveta, zagledamo ga v kervavem potu, slišimo iz njegovih ust milo prošnjo: „Oče! če je mogoče, vzemi ta kelih terpljenja od mene; pa ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“

Na dalje spremljamo Jezusa po Jeruzalemskih ulicah na Pilatov dvor, kjer ga neusmiljeni rabeljni privežejo na steber, in ga do kervavega raztepó, da od nog do glave nič zdravega ni na njem.

In na to vidimo, kako mu iz bodečega ternja spletejo krono, in mu jo pritiskajo na njegovo sveto glavo, da mu jo bodeče ternje od vseh strani razbada.

In zopet ga spremljamo, kedar mu, vsemu kervavemu in oslabelemu, navalijo na ramo težki križ. Sam ga mora v neznanih slabostih in težavah nositi na Kalvarsko goro, na mesto mertvaških glav ali Golgato.

Pa še strašnejše reči se nam razprostirajo pred očmi. Na goro pridši popadejo največega dobrotnika človeškega rodu, ter ga veržejo na križ, in z žebli nanj pribijejo; na to križ povzdignejo in zabijejo v zemljo. In zdaj tedaj visi na križu med nebom in zemljo Jezus, večna ljubezen, ter umerje na njem v nezmernih bolečinah, kedar je bilo vse dopolnjeno v odrešenje celega sveta. —

3. Kakor se nam je v žalostnem delu sv. rožnikrancea z žalostjo napolnilo naše serce, spet se nam povzdigne in oveseli v častitem delu.

Veseli glas namreč zaslišimo, da je Kristus tretji dan ves častit in veličasten iz groba vstal iz lastne moči.

In potem, ko je častitljivo premagal smert in pekel, šel je gori v nebesa k svojemn Očetu, da bi tam gori pripravljaj stanovanja tudi nam, ki nas je odkupil s svojo smertjo.

In da bi srečno prišli tje gori, poslal nam je tolažnika sv. Duha, kateri nas podpira s svojo gnado in svojimi darovi na nevarnem potovanju časnega življenja.

Na dalje vidimo plačilo, ki čaka tistih, kateri božjo besedo poslušajo in jo spolnujejo; vidimo Marijo, kako se sprejme z dušo in s telesom od svojega Sina gori v sv. nebesa.

Vidimo, kako se krona božja mati za kraljico nebes in zemlje s krono zveličanja, kakoršnega ni še vidilo nobeno človeško oko, ne

slišalo človeško uho, ne občutilo serce človeško, in ga je Bog pripravil tistim, ki njega ljubijo, in mu stanovitno zvesti ostanejo.

Ta, glejti, ljubi moji! je zapopadek sv. rožnikrance, na kratko razložen. Lagleje in lepši in umevniši bi pač ne mogli premišljevati življenja, terpljenja in poveličanja Zveličarjevega, kakor ga premišljujemo v tej sveti molitvi. Če pa tedaj vidimo, da nekteri kristjan nima nobenega veselja do te lepe molitve, ni molitev tega kriva, ampak on sam, ter njegova nevera od ktere ne mislim danes kaj več povedati, ali pa razmišljenost. Se ve, da razmišljeno naštevanje Očenašev in Česčenasimarij in skrivnost sv. vere ne more nikomur serca ogreti. Tako razmišljeno naštevati in prebirati jagode na paternoštru pa tudi ni nobena prava molitev; zakaj prav moliti se pravi povzdigovati duha, povzdigovati serce k Bogu, ne pa samo izgovarjati in izrekovati besede, za ktere pa serce nič ne ve. Le neverni ali razmišljeni kristjan bi vtegnil ostati neobčuten in leden, kedar moli skrivnosti svetega rožnikrance. Te ga opominjajo na ljubezen večnega Očeta, ki je dal edinega Sina v odrešenje človeško, opominjajo na Kristusovo včlovečenje in življenje, opominjajo na njegovo grenko terpljenje in bitko smert, opominjajo na njegovo častljivo vstajenje in veličastni vnebohod; opominjajo na Marijino visokost in mogočnost tam gori v nebesih. Pravemu kristjanu pa so sv. rožnikranci zlate bukve, ki jih zamore brati slehern, če tudi v drugih bukvah nobene čerke ne pozna; zlate bukve, iz katerih si dobiva za svojo dušo zlahtno hrano, dobiva v terpljenju tolažbo, v maloserčnosti serčnost, v skušnjavah pomoč in poterjenje v dobrem, poterjenje v veri, upanji in ljubezni. Da je to res, nam brezštevilni zgledi spričujejo. Naj vam povem le enega, ki nam lepo spričuje sv. rožnikrance čudno moč. Nek sloveč pridigar pretečenega stoletja je bil poklican neko noč k nekemu mlademu gospodu zlahtnega roda (plemenitašu), ki je bil zadet od mertvuda. Duhoven hiti bolnika spovedovat; pa ga najde vsega brez zavednosti. Ko dan napoči, maševal je zanj (missam vot. de B. V. M.) ter ga sosebnost Mariji Devici lepo priporočuje. Po skončani daritvi sv. maše duhovnemu sporočé, da se je bolnik spet zavedel. Naglo se mašnik k njemu poda, in ga vidi vsega skesanega zavoljo njegovih obilnih grehov, ter pripravljenega radovoljno darovati življenje (za pokoro storjenih grehov.) Zdaj se spove, in prejme ssv. zakramente prav pobožno. Spovednik, ko vidi toliko gorečnost in se prepriča, da se je resnično spokoril mladi človek, čegar poprejšno, razuzdano življenje je bilo sploh znano, ni vedel, komu bi bil pripisoval to čudo božjega usmiljenja. Toraj bolnika o tem poprašuje; in ihté mu bolnik pripoveduje in pravi: „Oh, moj duhovni oče! te gnade ne morem pripisovati nikomur drugemu, kot usmiljenju božjemu in priprošnji Marijini; gotovo je uslišala Marija vaše molitve in prošnje moje matere. En malo pred smertjo so me bili zaklicali k postelji moja rajna mati, in kedar so mi bili povedali,

v koliki skerbi da so zavoljo nevarnost, v katerih se bom znašel med svetom, so pristavili še te le besede: „Zapustim te pod obrambo ali varstvom presvete Device. Ljubi moj sin! obljubi mi le samo to le, za kar te prosim, kakor v znamenje, da me ljubiš, in kar te ne bo stalo tako težko, da namreč moli sleherni dan sv. rožnikranc.“ — „To sem materi obljubil, ter molil sv. rožnikranc z zbranim duhom, in povem vam, da kakih deset let je bila ta edina pobožnost, ki sem jo še opravljal.“ Spovednik je bil terdne vere, da se ima bolnik ravno Marijinemu mogočnemu varstvu zahvaliti, da se je resnično spokoril, in je na to tudi lepo spokorno in ves vdan v sv. božjo voljo sklenil svoje življenje. —

S k l e p.

Zatoraj, ljubi bratje in ljube sestre v Kristusu! prav radi prebirajmo tudi mi te lepe svete bukve, prebirajmo žlahtne rožice sv. rožnikranca, in kraljica sv. rožnikranca nam bo Pomočnica v vseh nevarnostih dušnih in telesnih. Sv. Bernard pravi: „Nebesa se zveseljujejo, in pekel strepeče, kedar rečem: Češčena si, Marija! Vera se mi poterduje, upanje pomnožuje, ljubezen vžiga, kedar rečem: Češčena si, Marija! Strah pred smertjo zgine, napadi hudega duha obnemorejo, in groze pred peklenskimi mukami minejo, kedar zakličem: Češčena si Marija! Marija je sovražnikom našega dušnega zveličarja strašna, kakor velika, dobro vredovana vojska ali armada.“ In ona bo naša mati, naša varhinja, naša rešiteljica, če prav dostikrat premišlujemo življenje, terpljenje in poveličanje božjega Sina, jo z angeljem pozdravljamo, in priserčno zdihujemo: Sveta Marija, mati Božja! prosi za nas grešnike, zdaj in na našo smertno uro! Amen!

Pridiga za XX. pobinkošno nedeljo.

(Sv. Terezija nam vsem prelep izgled.)

„Veroval je on in vsa njegova hiša.“
Jan. 4, 53.

V v o d.

Kakoršni stariši — taki otroci; kakoršni gospodarji — taki hlapci; kakoršne gospodinje — take dekle, to so stare povsod

znane besede. Da so pa tudi resnične, priča nam današnje sv. evangelje. Čudno je Jezus tam na smert bolnega sina ozdravil. Ni šel Jezus v hišo, da bi bolnika vidil, ali roko na njega položil, ali mu zaukazal, naj vstane, ničesar tega Jezus ni storil, le same besede je žalostnemu očetu rekel: „Pojdi, tvoj sin živi.“ In — o čudna in usmiljena vsegamogočnost božja! — pri tej priči je sin zdrav in vesel in vstane z bolne postelje. Vsa družina — vsa hiša je vesela, in hlapci hišnemu očetu naproti letijo, da mu naznanijo veselo novico, da njegov sin živi. Sv. evangelje pristavlja na koncu: „In je veroval (oče) in vsa njegova hiša.“ Oče je sprejel Jezusovo vemo in ž njim vsa njegova hiša: kakoršen oče takošna vsa hiša. Taka je bila nekdaj, je zdaj in bode vselej. — To nam priča tudi življenje tiste svetnice božje, ktere god bomo obhajali prihodnji četrtek, to nam priča sv. Terezija. Kakor svitla zvezda se sveti med svetniki in svetnicami v nebesih sv. Terezija, bogata in polna vseh lepih čednost. In kako se je godilo, da si je nabrala sv. Terezija tako bogat zaklad prelepih čednost? Le poslušajte! Terezija se je rodila na Španskem; že je odtistihmal maloveč kot 300 let. Njeni stariši so bili bogati in žlahtne kervi, pa oba — oče in mati — sta bila serčno pobožna: Kakoršni starši — taki otroci. Sveta Terezija popisuje sama svoje življenje in pravi tako-le: „Moja mati so bili jako čestitljiva gospá. Akoravno so svoje verstnice na lepoti prekosili, vendar za lepoto nikdar niso skerbili, ne se na-njo domišljevali. Umerli so že v 33. letu svoje starosti; pa bili so tako postalnega obnašanja, kakor postarna gospa. Bili so posebno krotkega serca in vedrega uma, pa na telesu večkrat bolehní. Nič manj pobožni in bogoslužni so bili moj oče. Nikdar od njih nisi slišal kletve, rotenja ali nemilosernega govorjenja. Posebno radi so spodbudne bukve brali, in jih veliko nakupili, da bi še njihovi otroci kaj dobrega imeli čitati. Silili so nas, da smo otroci sleherni dan ob gotovih urah svoje molitve opravljali, ter skerbili, da bi v nas pravo otročjo pobožnost do blažene porodnice božje in drugih svetnikov obudili. Po molitvi in branji dobrih bukev se je moje serce že pred sedmim letom mojega življenja Boga in nebeških stvari oklenilo. K temu je izgled starišev, ki jih nisem po drugem videla si prizadevati, kakor po čednostih in dobrih delih, veliko pripomogel.“ Taka sta bila oče in mati sv. Terezije; ni čuda, da je tudi njuna hči Terezija bila izgled vse pobožnosti, izgled vseh čednost. Da bote se tega prepričali, hočem vam njeno življenje malo popisati in nektère njene čednosti vam pred oči postaviti, da naj tudi mi tako delamo, kakor sv. Terezija. Le zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Na zelenem travniku raste veliko različnih rož; tako so rastle v sercu sv. Terezije razne čednosti; le nektare vam hočem pokazati.

Sveta katoliška vera jej je bila najdražja, neprecenljiva svetinja. Neprenehoma je Boga hvalila, da je bila v sveti katoliški cerkvi rojena. Sama pripoveduje, da je bila pripravljena, za vsako resnico sv. vere, za najmanjšo šego svete cerkve, tisočkrat umreti. Njene serčne želje so bile, sv. vero po vsem svetu razširiti; zavidala je možake, ki so se po misijonih med neverniki trudili. Zato je ustanovila samostane za obojni spol, ki so imeli dolžnost, z molitvijo, s posti in spokornimi deli zlasti misijonske dela podpirati in Božjega blagoslova za-nje prositi. Največe verske skrivnosti je ravno najterdnjši verovala. Na vprašaje: zakaj? — bilo jej je dovolj, da je Bog tako razodel, in da sv. cerkev tako verovati zapoveduje.

Enako terdno, razsvitljeno in živo je bilo njeno zaupanje v Boga. Njena vsa in edina podpora je bil Bog, vse njeno zaželenje, hrepenenje in pričakovanje bilo je zveličanje v njem. V sleherni zadevi se je najprej k Gospodu zatekla. Pri stoternih težavah, ki jih je imela z ustanovami, zdihovala je: „Vsi učeni in izvrstni možje mi nasprotujejo, vse stvari me preganjajo, hudobni duhovi terpinčijo; vendar, da si le ti, o Gospod, pri meni, potem mi ničesar ne manjka. Iz skušnje jasno spoznavam, kako tiste bogatiš, ki v tebe samega zaupajo.“ Zadosti jej je bilo, da je mogla v novo ustanovljenem samostanu kakovo molilnico ali kapelico postaviti, ter ondi sv. Rešnje Telo shraniti. Če se jej enkrat to posreči, da je sv. Rešnje Telo v hiši, potem si je svesta, da delo ne more propasti.

Ne manj živa, kakor njeno zaupanje, bila je njena ljubezen. Zavoljo te čednosti, angelom enaka, imenuje se „serafska devica.“ Vidi se, kakor da bi bila namestu serca ogenj v persih imela. Želja, Božjo čast razširjati, jo je skoraj povžila, in le poveličanje Božje je bilo povsod prvi njen namen. Nič je ni bolj bolelo, razen, kedar je morala videti ali slišati, da se Bog z grehi in krivoverami žali. Bala se je najmanjših nepopolnost, objokovala je vedno grehe svoje mladosti. Iz te goreče ljubezni je izvirala njena obljuba, vedno to storiti, kar bo za bolj popolnoma spoznala. Večkrat je imela navado reči: „To pač lahko poterpim, da bodo drugi v časti pred menoj; ali tega ne morem sterpeti, da bi kdo drug bolj Boga ljubil od mene.“ V tej priserčni ljubezni do Boga se je pogostoma zamaknila, in več časa v zamaknjenem stanu ostajala. Nebeški seraf je njeno serce s puščicami ranil in prebodel. Drugo pot se je nebeški ženin s svojimi kervavimi žreblji z njo zaročil; vname v njej tolik ogenj ljubezni, da so še drugi, ki so z njo v dotiko prišli, bili od njega pregreti. Sleherni vnani zaderžek, jed, pijača, spanje in druge opravila bile so jej preglavica, kjerkoli se ni mogla s

svojim Bogom ljubeznjivo pečati; pa ravno ta ljubezen božja, ki jej je te opravila grenila, jo je od druge plati zopet spodbadala, da je vse svoje dela veselo opravljala. Ako zavoljo bolezni ni mogla kaj velikega Bogu za ljubo storiti, bila je z malimi deli zadovoljna, postavim, da je v molilnici pometala, kako britko martro ali Marijino podobo s cveticami ovenčala. Iz ljubezni do Boga jej ni bilo nobeno pokorilo preostro, nobeno terpljenje preveliko, in celo njena smert ni bila nič drugega, kakor delo ljubezni, kajti božje ljubezni jej je počilo serce.

Znamenje prave ljubezni božje je ljubezen do bližnjega. Enako je imela Terezija nezmerno željo po zveličanji duš. Za njo je žertovala svoj pokoj, najbitkejše solze, najostrejše pokorila, najgorečnije molitve. S tem je iztergala veliko ljudi svetnega in duhovskega stanu iz krempljev peklenške hudobe. Najpriserčnišo ljubezen je zlasti bolnikom in pa dušam v vicah skazovala. Noč in dan je bila pri posteljih bolnih sester, da jih je razveselovala, čedila in jim ljubeznjivo stregla. Prav tako je bila polna ljubezni do žalostnih in obupnih. Storila si je za sklep, da jej noben dan ne sme preiti, da ne bi bližnjemu kakovega dobrega dela na duši ali na telesu storila. Če celi dan k temu ni imela prilike, nesla je iz kora gredoč zvečer luč pred sestrami. Najlepše pa se je njena ljubezen do bližnjega razodevala v obnašanju proti njenim sovražnikom. Večkrat so jo hudo preganjali in obrekovali; pa ravno svoje preganjalce in obrekovalce je naj bolj ljubila. Nikdar ni terpela, da bi bil kdo vpričo nje o njih kaj hudega govoril in jih pod nič deval, marveč je njihove slabosti izgovarjala in za-nje molila. Zato je smel škof v Avili od nje navadno reči: „Kdor hoče Tereziji kljubovati, jej mora kakovo sramoto ali škodo storiti.“ Kakor pa v teh čednostih, tako je Zveličarja posnemala v uboštvu. Zlato, srebro in druge dragocenosti jej niso bile mar. Živila se je ob delu svojih rok. Njena obleka je bila sicer vedno čista in snažna, toda vedno najslabjša. Večkrat je šla na pot brez denarja. Od nje ustanovljeni samostani niso smeli drugih prihodkov imeti, kakor mile darove. Pohištva so morale biti majhine, oprava v njih pičla. Po samostanskih molilnicah ni terpela drugačne britke martre, kakor iz tersta ali golega lesa. „Naj Bog, je rekla enkrat, nikar ne pripusti, da bi bile naše hiše z milimi darovi ubogih krasno sezidane. Naša hiša bodi skozi in skozi majhina in borna. S tem bomo svojemu kralju vsaj nekoliko enake, ki tudi ni imel druge hiše, kakor Betlehemski hlev, kjer je bil rojen, in križ, na katerem je umerl.“ Uboštvo povzdiguje nad vse, imenovaje ga skit in vojno opravo svojega reda. Za tega delj jej je bilo tudi nad drugimi uboštvu tako ljubo, da je oslednji grizljaj z njimi delila.

Ker se je Terezija popolnoma Gospodu darovala, ni se čuditi, da jo je bila tudi zgoli poterpežljivost in krotkost.

Njen izrek, ki jej je bil velikokrat na jeziku, bil je: „Gospod, terpeti, ali umreti!“ Kristus jo usliši ter jej to željo spolni. Skozi 40 let njenega življenja ga ni bilo dneva, da ne bi je bila merzlica tresla, ali ne bi bila iz sebe bruhala, ali se po vsem životu tresla, ali je ne v strani bodlo, ali jej kak ud ne bil zamerl. S takimi boleznimi in bolečinami pa je v revščini in v slehernem vremenu po vsej Španiji popotovala. Še hujše pa so bile njene bolečine, da je bila po cele leta njena duša brez tolažbe, vsa prazna, pusta, suha, zapuščena, polna žalosti in trepetu. Ali vse te bolečine je prenašala vesela in nebeško poterpežljiva. Spomin na njene grehe in premišljevanje Kristusovega terpljenja jo je učil vse prenašati, in jej je celo želje navdihal, le še več in več terpeti. Od tod lepa spomenica, ki jo je svojim duhovnim hčeram zapustila: „Imej vsegdar veliko hrepenenje, v vseh stvareh in pri vsaki priliki za Kristusa voljo terpeti.“

Enako velika, kakor njena poterpežljivost, bila je njena krotkost. Zlobe, jeze in togote ni poznala. Pri ljudeh je bila od nje govorica, da je od hudobe obsedena, da je goljufivka, in da jo bodo za voljo vere poklicali k sodbi v preiskavo. Vse jo zapusti, še celo noben duhoven je noče več spovedovati. Vendar pa zmiraj vsa mirna in vesela ostane, in se ne jezi nad nobenim. V govorilnici mora pogostoma veliko grenkih požirati, veliko krivic poterpeti. Kedar so jo toraj sestre videle veselo iz stanice iti, že so videle, da se jej je kakovo zasramovanje pripetilo; ako je šla pa žalostna, mislile so si, da jo je kakova čast doletela, kajti to jo je vselej užalilo.

Tako pobožno je živela sv. Terezija, bila je podoba vseh čednost, in postala nam je vsem zvezda prehodnica na potu proti večnosti. Verujmo tudi mi terdno vse, vse od konca do kraja, kar nam je Bog razodel in kar nas namesto Boga njegova sv. katoliška cerkev verovati zapoveduje. — Ne stavimo svojega zaupanja na ljudi, na svet in posvetne reči, vse to je le peščena podlaga, ki se rada zruši, je le slaba palica, ki se lahko zlomi, — stavimo svoje zaupanje le na Boga, ki je vsegamogočen, ki je neskončna dobrota in večna resnica; le ta Bog more in hoče vselej pomagati. — Nam kristijanom perva zapoved pa je ta, da ljubimo Boga čez vse in bližnjega, kakor sami sebe. Pa ne ljubimo le samo v besedi, ampak v resnici in djanju; ljubimo Boga v djanju, da njegove zapovedi zvesto spolnujemo, — ljubimo bližnjega v djanju da mu na duši in na telesu dobrega storimo, največ ko moremo. Pa tudi naše življenje je težavno, tudi naš pot po tej dolini solz je s ternjem nastlan, tudi nas tlačijo vsake baže križi in težave. Ogledujmo se na sv. Terezijo in bodimo tudi poterpežljivi, ponižni in krotki. Kličimo tudi mi s sv. Terezijo: „Gospod, terpeti ali umreti!“

2. Pa kako si hočemo teh lepih čednost pridobiti; kaj nam je storiti? Poglejmo na sv. Terezijo!

a) Sv. Terezija se bolj in bolj svetu umikovala. Bila je mlada, bogata in plemenita; svet jej je ponujal svoje lepote, dobrote in veselice pa nastavljal jej zanke. Pa vse to se jej je zdelo prazna pena; iz globočine serca je rada in pogostoma zdihovala: „Večno, večno, večno!“ Slednjič zapusti svet popolnoma in se poda v samostan. Mati jej je umerla in oče jo pošlje v nek nunnsk samostan. Ko biva poldrugo leto v tem samostanu, napade jo huda bolezen, za česar voljo se zopet v očetovo hišo verne. Nekoliko ozdravljeno jo pošlje oče k sestri na neko pristavo, da do dobrega okreva. Na potu tje obišče enega očetovih bratov, jako pobožnega moža in pozneje mašnika. Ta se ž njo o Božjih rečeh razgovarja in dá jej več svetih bukev brati. Ti pobožni razgovori in te sv. bukve jej odpró dušne oči, da jasno spozna nečimurnosti sveta. Spreleta jo velik strah pred večno pogubo, in tako se zavzame, svet zapustiti in v kakem samostanu Bogu služiti. Pa tudi to ne gre brez boja. Peklenska hudoba jej samostansko življenje kot grozovitno ostro in terdo predstavlja in jo s strahom napolnuje. Vendar premišljevanje, da je pekel zaslužila in da je Kristus tako neizrekljivo veliko za nas terpel, jo poterdi in jej pomore, te peklenke skušnjave premagati. Tako razodene svoj sklep, da hoče nuna biti, svojemu očetu. Pa oče jej iz prevelike ljubezni do nje pred svojo smertjo tega ne dovoli. S tem je njeno serce od notranjih bolečin zopet vse razderto. Sama pravi, da bolečine na smertni postelji ne bi mogle takošne biti, kakor so bile te; bilo jej je, kakor bi jej bile vse kosti iz sklepov snete. Naposled, od milosti Božje poterjena, stori velikodušni sklep, s svojim bratom Antonom, ki ga je pregovorila za duhovski stan, brez očetove vesti od doma v kak samostan pobegniti. Brat gre k dominikanom; ona pa v samostan karmelitarc v Ávila. Stara je bila tedaj 20 let, 7 mesecev in pet dni, ko vse svetne zaveze razterga in se za vselej Bogu posveti, da postane ona velika služabnica Gospodova.

Ni treba, da tudi ti svet popolnoma zapustiš in stopiš v samostan; le to Bog od tebe hoče, da se v svet preveč ne zaljubiš, da zavoljo posvetnega svoje duše ne pozabiš, da za kratko pozemeljsko veselje ne daš večnega veselja v nebesih: „Otročiči! ne ljubite sveta in tudi tega ne, kar je na svetu; kajti svet in posvetno preide; kdor pa voljo božjo stori, ostane vekomaj.“ Posebno pa varujte se slabe, grešne tovaršije. Nevarne so te, kar je skusila tudi sv. Terezija. Zahajali so v očetovo hišo mnogi njenih sorodnikov. Kot posvetnjaki se tudi le o posvetnih nečimurnostih ž njo pomenkovajo. Terezija jih ne le rada posluša, temuč tudi sama o stvaréh govori, kakoršne so jim po volji. O tem sama piše tako-le: „Imela sem nekatere stričnike, ki so smeli v hišo mojega očeta zahajati. Drugih oseb sicer niso dopuščali, pa bi bil hotel Bog, da še teh ne bi bili! Se le sedaj spoznavam, kako nevarno je, v takih letih, v katerih je treba začeti čednosti saditi, z osebami se pečati, ki ne le ne vedó,

kako nečimuren je svet, temuč še k ljubezni do njega vabijo . . . Imela sem sestro dokaj starejšo od sebe; toda njenega lepega vedenja in njene pobožnosti nisem posnemala, pač pa sem lehkomi-seljnost in vse hudo od ene svojih tet, ki je bila večkrat v naši hiši, sprejemala. Povstala sem kakor ona, popolnoma nečimurna v svojih mislih. Naj bi se pač vsi stariši nad menoj zgledovali in gledé na tovaršije svojih otrok dobro pazili! Zaupljivo in prijazno pečanje s teto me tako spremeni, da skoraj nobenega znamenja pobožne duše nad menoj ne ostane. Bilo mi je, kakor da bi mi bile teta in še nekatere druge njene baže svoje zadržanje in svoje lastnosti v dušo vtisnile. Iz tega sklepam, na kako veliko korist je dobra tovaršija, in svesta sem si, da bi bila v čednostih neomadežana in stanovitna ostala, ako bi se bila v tej starosti s pobožnimi osebami pečala. Sčasoma je ves strah Božji od mene zginit, in le ta strah mi še ostal, da ne bi ob svojo čast prišla; ta pa me je v vsem nadlegoval, kar sem počenjala. Mislé, da bode moglo pri-krito ostati, sem se marsikaj prederznila storiti, kar je bilo zoper mojo čast in zoper Boga. Kakor mi je s prvega hudobna tovaršija bila na kvar, tako me je poznejše moja lastna hudobija k hudemu priganjala, posebno, ker sem služabnice in postrežnice okoli sebe imela, ki so bile za vsako hudobijo ročne in pripravljene. Do velikih grehov sicer nikdar nisem imela nagnjenja, ker se mi je že od natore vsa nesramnost in nečistost studila; pa nevarnost je že bila tu, ker se priložnosti nisem ogibala. Zatorej varujmo se sveta in vsega, kar je na svetu, da nas ne oslepi in v greh ne zapelje! —

b) Sv. Terezija je rada molila in premišljevala. Še mlada je v domači hiši imela podobo od zgodbe Samaritanke pri Jakopovem studentu. Pred to podobo, ki je visela na steni v njeni izbi, je pogostoma zdihovala: „Gospod, daj mi te vode!“ V samo-stanu jej je bila molitev in premišljevanje in prejemanje ssv. zakramentov najrajše delo in največe veselje. Nekega dne gre v kapelico molit. Tu zagleda v češčenje izpostavljeno podobo terpečega, z rana-mi obdanega Zveličarja. Pogled na to podobo jo grozno presune. Nad svojo dosedanje nehvaležnostjo občuti toliko bolečino, kakor bi jej bilo serce v persih počilo. Zgrudi se pred Zveličarja na kolena, joka in ga prosi, naj jo vendar pokrepča, da ga ne bo nikoli več razžalila. Enake pomoči prosi sv. Magdaleno, ter v Boga zaupajoča sklene: „Gospod, sedaj ne vstanem spred tebe, dokler me ne uslišiš. Ti si tisti, ki moreš pomagati, tvoja volja je vsegamogočna.“ Tako še v daljni molitvi ko največa grešnica prosi usmiljenje. Tu se nameri, da jej Avgaštinove bukve „spoznavanja“ pridejo v roke. Bere jih z gorečnostjo in je do živega od njih ginjena, pa tudi v serci vsa spremenjena. Svet se jej jame studiti, in kakor po orlovih per-rutih odslé leti proti nebesom, ondi z Bogom se zedinit. To spre-menjenje se je imela, kakor jej je Jezus sam potem bil razodel, devici Mariji in sv. Jožefu zahvaliti. Bila je sedaj 38 let stara;

in od poslednjih pravi: „Dosedanje življenje je bilo moje življenje; posihmalno pa je bilo Božje delo.“

Res prav po božje je zanaprej živela in Bog jo je s posebnimi prikaznimi razveseljeval. V praznik ssv. apostolov Petra in Pavla se zgodi, da se jej Zveličar sam prikaže. Terezija čuti, da je pri njej na desni strani, vendar Njegove podobe ne spozna. Zdi se jej, kakor bi Jezus hotel priča biti vsega njenega dejanja in nehanja. To traja več dni. Pokaže jej svoje roke in naposled svoj obraz. Pri sv. maši vidi Njegovo spremenjeno človeško podobo ter se vanjo zamakne. Ravno tako Ga večkrat vidi v Njegovem vsemogočnem veličestvu, spoznavši potem v najglobokejši ponižnosti svojo revo in pregrešnost. Čuté se v velikih stiskah Ga vidi na križu, ali na Oljski gori, ali s ternjevo krono, kar jo prečudno utolaži. Po teh prikaznih, molitvah in premišljevanjih, sklenjenih s postom in kervavimi pokorili, vnema se njeno serce od dne do dne hujše ognja Božje ljubezni, dokler doseže najvišjo stopinjo, ko se nekega dne seraf v vidni podobi prikaže, in jej ognjeno puščico enekrat v serce zasadi. Neizrekljive so njene bolečine, in zdi se jej, da jej je angelj koscec za koscem iz serca raztergal, pa tudi ljubezen sedaj vse njeno notranje prešine. Stori odslé slovesno obljubo, da hoče vselej le to storiti, ali opustiti, kar bo za boljše, bolj popolnoma in Bogu dopadljiviše spoznala.

Tudi ti, ljubi moj kristjan! rad moli in premišluj božje reči in resnice pa pogostoma pristopaj k božji mizi. Prepričan bodi, da tudi tebe bo usmiljeni Bog poterdil, da se boš greha varoval in vedno rastel v lepih čednostih.

3. Kako pa je Bog svojo zvesto služabnico Terezijo poplašal? Veliko je sicer Terezija na tem svetu terpela, pa vendar je vse srečno minulo in že na smertni postelji se je pričelo njeno plačilo; že tu je Bog poveličal svojo služabnico. Na den sv. Mihaela se terno vleže in nič več ne vstane. Že 8 let poprej jej je bilo oznanjeno leto njene smerti, tri dni pred njo pa tudi ura njene ločitve. Veselé se, da je blizu smerti, pokliče očeta Antona, da se spové. Na prošnjo sester, naj k Bogu moli, da jej na prid reda še življenje podaljša, odgovori: „Od Boga odločeni čas je sedaj prišel in svet me več ne potrebuje.“ Takoj jo napade tolik strah, da je videti, kakor bi jej hotlo persi razgnati. Odslé s sestrami ne govori o drugem, kakor o ljubezni Božji. Pri tem pozabi na svoje bolečine. Ob petih zjutraj 3. oktobra prosi za sveto popotnico, v strahu da ne bi je drugi den zavoljo slabosti mogla zavžiti. Ko pa sv. Rešnje telo v njeno celico prinesó, skoči brez vse pomoči s postelje; prečudna lepota se jej razlije po obličji, zarečem nebeske svetlobe. Ob enem jo obda neko veličestvo, ki vse pričujoče z največim spoštovanjem napolni, in videti je vsa premlajena. Na to začne s sklenjenimi rokami in z radostnim glasom peti. Med tem jej uhajajo mili, zaupljivi izreki, kakor: „O Gospod in ženin moj!

tako sedaj prišla je doba, da grem! Gospod, blagoslovi odhod, Tvoja volja se zgodi!“ Iz globočine svojega serca se Bogu zahvaljuje, da je bila v sv. katoliški cerkvi rojena in v njej sme umreti. Večkrat ponavlja besede: „Gospod, hči sem sv. cerkve!“ Prosé odpusčenja svojih grehov moli z besedami spokornega kralja Davida: „Gospodu dopadljiv dar je potert duh; potertega in ponižanega serca, o Bog, ne boš zaverigel.“ Zvečer ob 9. uri prosi za sv. poslednje olje. Vso noč potem terpi najhujše bolečine, ponavljajo vmes vedno one Davidove besede. Zjutraj ob sedmih se vleže po strani z bridko martro v rokah. Prikaže se jej Kristus in se ž njo pogovarja. Zvečer med deveto in deseto uro pridejo vse nune skupaj, da bi videle svojo mater umirati. Tu vidi sestra Katarina veliko procesijo belo oblečenih oseb po prehodu priti in v celico iti, in sestra Ana vidi v znožji njene smertne postelje sv. družino, obdano od veliko angeljev in svetnikov, stati, vpričo katerih svetnica v naročji sestre Ane svojo čisto dušo v podobi goloba svojemu nebeškemu ženinu v roke izroči. Umerla je 4. oktobra l. 1582.

Tako je Bog sv. Terezijo, že na tem svetu poveličal, tam v nebeših jej pa dal krono, ktera je pripravljena vsem, ki Boga ljubijo. — Tako plačilo tudi nas vse čaka, ako posnemamo sv. Terezijo in se ravnamo po njenem zgledu: Kakoršno življenje takošna tudi smert; kakoršno delo, takošna tudi plačilo.

Sklep.

Veroval je hišni oče in vsa njegova hiša, pravi današnje sv. evangelje. Hišni očetje in matere! po vaših besedah, posebno po vaših djanjih se ravna vaša cela družina. Posnemajte vi sv. Terezijo in tudi vaša družina pojde z vami. Ne zakopljite svojega serca preveč v posvetne reči, radi molite, — pri delu radi premišljuje božje stvari, reči in resnice, — hodite pogostoma k božji mizi: in tudi vaši hišni bojo tako delali. Vsi vkup bote si pridobili čednosti sv. Terezije; Vero, upanje, ljubezen, poterpežljivost in krotkost. Ti pa sveta Terezija, ki sedaj pred sedežem svojega ženina, Jezusa Kristusa, stojiš, prosi za-me, da boš moje serce z željami, Ga ljubiti in Mu zvesto služiti, napolnjeno, ter še jez dosežem plačilo večnega življenja! Amen.

Pridiga za XXI. pob. nedeljo in za obletnico posv. vseh cerkev.

(Hiša božja je za kristijana hiša vseh blagrov; gov. J. T.)

„Danes je tej hiši zveličanje došlo ...
Sin človekov je namreč prišel iskat in
zveličat, kar je bilo zgubljenega.“
Luk. 19, 8. 10.

V v o d.

Izraelci so se v obljubljeni deželi naselili in jo s časoma svojim sovražnikom oteli. Ko je bojevanja hrup nekoliko potihnil, začela se je skerb za vredno službo božjo bolj in bolj med njimi vnemati in rasti; in že pobožni kralj David je bil namenjen lepi tempelj Bogu sozidati. Pa še le njegov sin Salomon se je tega dela serčno lotil, in ga v sedmih letih srečno dokončal. Ko je bil tempelj dodelan, dal ga je Salomon vpričo vsega ljudstva z veliko slovesnostjo posvetiti. — Pri tej priliki je sam klečé tako-le molil: „Gospod, izraelski Bog! vem sicer, da te ta hiša ne more obseči, zakaj če te celo nebesa ne obsežejo, koliko manj ta hiša, ki sem ti jo postavil. Pa tudi le zato sem jo pozidal, da milostljivo uslišuješ prošnje svojega ljudstva ktere ti tukaj opravljamo. Če tedaj boj navstane, in tvoje ljudstvo k tebi moli, vsliši našo prošnjo in pomagaj nam zoper naše sovražnike; če se nebo zapre in zavoljo pomanjkanja dežja usahnujejo naše polja, pa sem pridemo in k tebi molimo, vsliši našo molitev in pošlji našim poljem pohlevnega dežja in rodovitnosti. Če nas bolezní ali druge nadloge stiskajo, pa sem pritečemo in k tebi molimo, vsliši nas in dodeli nam zdravje in svoj blagoslov.“ — Na to molitev se Bog Salomonu v spanju prikaže in mu tako odgovori; „Slišal sem tvojo prošnjo in si izvolim to mesto, tempelj, ki si mi ga postavil, za hiše daritve. Usliševal bom tam vaše prošnje, dokler bote spolnovali moje zapovedi.“

Glejte ljubi kristjani! tako je Salomonov tempelj postal Izraelcem hiša vseh blagrov in dobrot, zakaj kolikorkrat so v sili in v stiskah tje pribežali in se v molitvi in skesanem srcu k Bogu obrnili; vselej so pomoči prejeli.

Pa ne samo Izraelci, tudi mi kristijani imamo, in sicer v veliko višem in imenitnišem pomenu hišo, ki je za nas vir ali studenec vseh blagrov, in to je vsaka Bogu posvečena cerkev. Od nje veljajo besede ki jih je Kristus v današnjem sv. evangelju Caheju govoril: „Danes

je tej hiši zveličanje došlo itd. Zares založnica vseh gnad in hiša našega zveličanja je cerkev božja. In ko ravno danes obhajamo obletnico posvečenja vseh cerkev, dozdeva se mi primerno, z vami premišljevali v kratkem, da je cerkev zares za kristijane hiša vseh blagrov, in sicer rečem zato:

1. ker tam Jezus sam pride k nam na oltarju;
2. ker nas on išče s svojo besedo na leci;
3. ker nas on hoče odrešiti in zveličati v spovednici.

Da bo tudi vam v tej hiši božji zveličanje došlo, kakor Caheju, Jezusove nauke zvesto poslušajte in jih v srcu ohranite!

Razlaga.

1. Cahej, nek bogat colnar, je hotel Jezusa viditi in ker je bil majhne postave, zleze zavoljo velike množice ljudi, ki so Kristusa spremljali, na neko drevo, da bi memo gredočega Zveličarja ložej vidil. Jezus pa ga pokliče z drevesa in stopi ž njim v njegovo hišo, rekoč: „Danes je tej hiši zveličanje došlo.“ In pristavi tudi, zakaj? rekoč: „Sin človekov je namreč prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega.“

O srečni Cahej! bote rekli, ki ga je Jezus sam prišel iskat pod njegovo streho, da bi ga k sveti veri pridobil in zveličal. Ali pa nismo tudi mi ravno tako srečni? Glejte tukaj na altar pride ravno tisti Jezus Kristus pri presveti daritvi nove zaveze v tistem slovesnem trenutku, ko mašnik zgovori vsemogočne besede Jezusove: „To je moje telo — to je moja kri.“ — Ni bilo zadosti božjemu Sinu, da je bridko na križu umerl in nas odrešil, ampak on hoče, da se to delo zveličanja nadaljuje do konca sveta, da bi se vsi ljudje udeležili njegovih zaslug in dosegli večno življenje. Toraj je dal svojim apostolom in njihovim naslednikom oblast, njegovo kervavo daritev na križu vsak dan na altarju ponavljati v blagor celega sveta.

Oj preveliki čudež! Jezus Kristus, ki sedi ob desnici Boga Očeta, se poniža tako, da stopi dolj na altar, da pride v sredo med nas, in se vnovič daruje svojemu nebeškemu Očetu za žive in mrtve, za odpuščenje grehov celega sveta, za vse dušne in telesne potrebe.

Kdo še zamore reči, da cerkve niso hiše vseh gnad in dobrot? „Ako kri kozlov in juncev ognušene posveti v telesno očiščenje, pravi sv. ap. Pavl. koliko bolj bo kri Kristusova, ki se je sam Bogu daroval, očistila vest;“ to je: ako so klavne daritve starega testamenta človeka, če tudi le po zunajnem, pred ljudmi opravičile, koliko bolj bo nas kri božjega Sina znotraj grehov očistila in opravičila pred Bogom.

O ne bodimo toraj zanikerni, ampak pridno in marljivo obiskujemo to presveto daritev, pri kateri se nam tako velike dobrote in gnade delijo.

Ali neskončni ljubezni Kristusovi do nas tudi to ni zadosti, da pride vsak dan k nam altar, in da se vedno za nas daruje, ampak on se nam je tudi v podobi kruha zato prepustil, da ga vsi, ktere on k svoji mizi vabi, lahko zavžijejo, in se ž njim tako popolnoma zedinijo; in potem, da v presvetem rešnjem Telesu vedno na naših oltarjih ostane, kjer ga lanko vsak čas obiščemo in molimo.

Kako bi nam cerkev ne bila hiša vseh blagrov, ko tam Bog sam med nami prebiva, on ki je vir vseh gnad in dobrot Jezus Kristus, Sin živega Boga, v presvetem zakramentu? On sam pravi: „Kdor je žejen, naj pride k meni in pije.“ O kake velike gnade so svetniki vseh časov iz tega studenca presvetega zakramenta zajemali, kjer nam Jezus vse zasluženja svojega terpljenja in svoje smerti deli! — Ali pa tudi spoznamo ljubi kristijani, kolika sreča je to za nas? Zares, nad nami se spolnujejo besede sv. Tomaža Akvinčana: „Ni ga naroda tako srečnega, ki bi svoje bogove tako blizo sebe imel, kakor nam je naš Bog blizo!“ In če to srečo spoznamo, ali pa tudi marljivo hodimo zajemat iz tega studenca gnad in milost? Marsikteri bi znal reči: O srečni ljudje, ki so takrat živeli, ko je Jezus na zemlji bil. Lahko so bili zmiraj v njegovi družini in so njegove dobrote vživali. Ko bi Jezus zdaj na zemljo prišel tudi jaz bi vse zapustil in bi za njim hodil. Ljubi kristjan! saj si lahko tudi ti tako srečen! Tukaj prebiva ravno tisti Jezus, ki je enkrat po svetu hodil, tukaj deli ravno tako dobrote, kakor nekdaj, samo ti ne zamudi slišati njegovo ljubeznjivo vabljenje: „Pridite k meni vsi, ki ste obloženi in potertega serca in jaz vas bom okrepčal.“

O ne zapirajmo svojih senc temu prijaznemu klicu, pristopajmo pogosto k mizi Gospodovi, da se duša naša sklene s svojim Zveličarjem, da se serce naše napolni s zakladom milost njegovih.

Pa tudi čez dan ne zamuajmo priti obiskat in molit ga v presvetem zakramentu, kjer nas v samoti in čisto zapuščen čaka, da naše veselje in upanje budi, da nam pokaže svojo neskončno ljubezen do nas, in da tudi naše serca napolni z ljubeznjo do sebe.

Dobri prijatelji se večkrat obiskujejo, se skupaj radujejo, si pa tudi svoje nadloge potožijo, in eden drugega tolažijo. Glejte, tukaj na altarju pa stanuje naš nar boljši prijatelj, Jezus Kristus, da mu potožimo svoje reve in potrebe, da posluša in vslihuje naše zdihovanja in prošnje. Obiskujmo ga prav pogosto — zakaj tam pri njem najdemo milost, tam najdemo tolažbo, tam najdemo zastavo večnega življenja. —

2. Čahejevi hiši je zveličanje došlo, ker je stopil v njo Sin človekov, ki je prišel iskat, kar je bilo zgubljenega. Ali ne vživamo

te sreče tudi mi? Ja, tudi nas hodi Kristus iskat v cerkvi in sicer s svojo sveto besedo na leci ali prižnici.

Božji nauki so nam k zveličanju ravno tako potrebni, kakor zveličavna smert Jezusova. Zastonj bi bil on pa za nas kri prelil, ako bi pa njegovih naukov ne poslušali, njegovih zapoved ne poznali in po njih živeti ne vedli. Kaj bi nam pomagalo, da nas je Kristus odrešil, ko bi pa ne vedli, se tega odrešenja vdeležiti, Kristusovih zaslugi si prisojiti? To vse pa se učimo v cerkvi.

Ko je Jezus pred svojim vnebohodom razposlal apostole po celem svetu, naročil jim je, rekoč: „Pojdite po celem svetu, in oznanujte evangelje vsej stvari.“ „Kdor veruje in bo kerščen, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen.“ Če tedaj hočemo, da nam dojde zveličanje, moramo verovati. „Kako pa bodo verovali v Kristusa, pravi sv. ap. Pavl (Rom. 10, 14.), od katerega niso slišali; kako pa bodo slišali brez oznanovalca; kako pa bodo oznanovali, ako niso poslani?

Vera tedaj, brez ktere ni zveličanja, izhaja iz poslušanja božjih naukov, ktere nam nasledniki apostolov oznanujejo.

Oznanovalce božje besede pošilja Kristus, zakaj on je razposlal apostole z besedami: „Pojdite in učite vse narode“. In oznanovalcem svojim je vtisnil Jezus pečat božjega poslanstva rekoč: „Kdor vas posluša, mene posluša, kdor pa vas zaničuje, mene zaničuje.“ Tako tedaj Sin Božji sam pride v podobi duhovnika na prižnico in nas tam išče s svojo besedo, ker hoče, da bi vsi ljudje k spoznanju resnice prišli in zveličani bili.

In kolika sreča, kolika dobrota je to za nas, da Kristus zmiraj pošilja svoje namestnike, ki nam oznanujejo besedo božjo.

Ona nas uči, kaj je prav, kaj je greh, kako moramo dobro delati in se hudega varovati, ona nam pove, kaj moramo storiti, kaj opuščati, da bomo že na tem svetu, kolikor je mogoče, srečni; ker pa na tem svetu popolnoma srečni biti ne moremo, pa nam kaže pot proti nebesom in pravi, da tamkaj nas čaka čisto veselje in sreča stanovitna.

Glejte, tako nas Jezus na prižnici išče, nas s svojo besedo tako rekoč za roko prime in nas pelje po tisti stezi, po kateri v nebeško deželo priti zamoremo.

On išče grešnika, da ga z resno besedo od sodbe, večnosti, od pekla — predrami iz grešnega spanja, mu serce omehča in ga k pokori nagne. O koliko terdovratnih krivovercev, koliko zastaranih grešnikov je božja beseda presunila, da so se spokorili in vernili se v krilo matere katoliške cerkve. Izgled nam je sam sveti Avguštin, ki je zamotan v temo poganstva in zakopan v pregrehe po pridigah sv. Ambroža bil spreobrnjen in postal luč in steber cerkve katoliške. On išče pravičnega, da ga z ljubeznjivimi besedami in prijaznimi obljubami vterdi v dobrem, ga k stanovitnosti pripelje. On išče ubožčeka, da ga uči, svoje reve in težave voljno prenašati, on

išče bogatina, da ga uči dobrote tega sveta zmerno in pošteno uživati, zaklade posvetne v dobro obračati in si ž njimi zaklade dobrih del za večno življenje nabirati.

In tako išče Jezus s svojo besedo vsakega človeka, vsak stan; vsakemu hoče pokazati pot v nebesa, vsakega hoče zveličati.

Kaj nam je pa storiti da nam bo beseda Jezusova v korist in prid? Treba je, da zvesto in z veseljem poslušamo glas njegov, kakor dobre ovčice svojega skerbnege pastirja da pa tudi hodimo po varnem potu, po katerem nas vodi. Če hočemo iz božje besede, ki jo slišimo v pridigah in keršanskih nauk, dušni dobiček imeti, moramo že poprej svoje serce pripraviti za seme svetih nauk s tim, da molimo za razsvitlenje; potem moramo božjo besedo s pravo vero in s sveto častjo sprejemati iz ust pridigarjevih, kakor iz samih Kristusovih ust; in slednjič moramo to, kar smo slišali, v sercu ohraniti, na sebe obračati, in v življenji spolnovati. — Tako se človek Jezusu najti da, ki ga išče s svojo sveto besedo na leci, tako bode deležen blagrov, ktere nam on na prižnici deli. —

3. V zakramentu svetega kersta se nam izbriše izvirni in poerbani greh in vsi drugi grehi, ako bi jih pred kerstom storili; naša duša obleče prelepo oblačilo nedolžnosti in posvečujoče gnade božje, postane ud Kristusov in dedič nebeškega kraljestva. Pa kaj — ko v tem srečnem stanu ne ostanemo vsi! Nagnjenje do hudega ostane v nas in z nami raste; velikokrat nas premaga in v greh zapelje; v greh nas vleče naše popačeno meso, v greh nas vabi hudobni svet in sam peklenski sovražnik hodi okoli kakor rjoveči lev in išče, koga bi požerl. Če pa smertno grešimo — oh v kako strašno nesrečo se pahnemo! Gnada božja nam je zgubljena, mi postanemo otroci božje jeze in večnega pogubljenja. Smertni greh stori, da zgubimo najdražje, naj žlahtniše blago, ki ga zamoremo na tem svetu imeti, namreč mir vesti. Brez njega je kraljeva krona le ternje na glavi, brez njega so skrinje dnarjev in blaga le shrambe strupenih gadov. Le dušni mir nam življenje na tem svetu slajša. Huda vest pa človeka peče in grize kakor neutrudni červ, mu kali vsako veselje in mu življenje greni tako, da grešnik že na tem svetu pekel ima.

In kaj še grešnika le na unem svetu čaka! Zapravil je z grehom ljubezen in milost božjo, brez ktere ni zveličanja, zapravil je prijateljstvo božje in ssv. nebesa, pa si zaslužil večno pogubljenje tam, „kjer je jok in škripanje z zobmi“; neizrečene kazni in muke ga čakajo, ki so posebno zato tako strašne, ker vekomaj terpijo, zakaj „iz pekla ni rešenja.“ —

Ljubi kristijani! tudi mi smo grešili, smo se ločili od presrečne črede dobrih Jezusovih ovčic in se pahnili v največo nesrečo. Kaj nam je storiti? Kdo nam bo pomagal iz tega žalostnega stanu?

Glejte usmiljeni Jezus sam nam hoče zopet pomagati in naše duše oteti.

Po svojem častitljivem vstajenju se je Jezus svojim učencem prikazal in jim rekel: „Sprejmite sv. Duha, katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, in katerim jih bote zadržali, so jim zadržani.“ S temi besedami je postavil Jezus zakrament sv. pokore in nam ga v svoji sv. cerkvi zapustil kakor pomoček, da se zamoremo znebiti butare svojih grehov in rešiti svoje duše.

Tam v spovednici sedi naš Zveličar in čaka na nas, da bi nas, čeravno smo ga razžalili, ljubeznjivo sprejel. Slišim ga, kako vsakemu zgrevanemu grešniku, ki pristopi k spovednici, reče: „Ne obupaj moj sin, danes je tebi zveličanje došlo; glej Sin človekov te je prišel tukaj sem iskat in zveličat, ker si bil zgubljen.“

Tam v spovednici je tedaj tisti srečni kraj, kjer se nam odjemlje teža naših dolgov, tam postanemo zopet otroci in prijatelji božji, posvečujoča gnada se nam poverne in zlahtni mir vesti se razlije po našem skesanem srcu. Tam v spovednici se nam pa tudi zbrišejo strašne večne kazni, in zopet dobimo pravico do večnega življenja.

O kolika dobrota je to za nas! Nikdar se ne moremo Jezusu za to zadosti zahvaliti. On pa tudi ne tirja od nas druge zahvale, kakor da prav velikokrat pridemo k njemu, tje k tronu njegovega vsmiljenja, da si vest očistimo, da se ž njim sprijaznimo in si tako večno zveličanje zadobimo.

In to, ljubi kristijani, hočemo zanaprej storiti. Sklenimo danes terdno, da hočemo v prihodnje pridno in pogosto k spovedi hoditi in se tako bolj skleniti s svojim Zveličarjem! —

Sklep.

Tako je cerkev za kristijana zares hiša vseh blagrov, in spoznali smo, da od nje zares veljajo besede Jezusove: „Danes je tej hiši zveličanje došlo.“ Zakaj sam Sin človekov pride v cerkvi vsak dan na oltar, da se vnovič daruje za nas svojemu nebeškemu Očetu, da nas živi s svojim lastnim Telesom in da v tolažbo in veselje naših duš v presvetem zakramentu altarja med nami prebiva. —

On nas išče s svojo sveto besedo v pridigah in keršanskih nauk, da vodi pravične daleč po stezi v večno življenje, tiste pa, ki so pravo pot v nebesa zgubili, zopet na njo nazaj pripelje.

V cerkvi nam pa on tudi razterga vez naših grehov, nas spravi s Bogom in nam zgubljene nebesa spet podeli.

O ne zamudimo toraj, ljubi kristijani, vdeleževati se neskončnih blagrov in dobrot, ki jih Jezus deli v svoji sveti cerkvi; ne zamudimo marljivo zajemati iz nevsahljivega studenca neizmernih gnad, katere po žlebu svetih zakramentov, po daritvi sv. maše in po poslušanju božjih nauk k nam pritekajo! Tedaj bo cerkev tudi nam

celi čas našega življenja hiša vseh blagrov in vrata do našega večnega zveličanja. Amen.

Pridiga za XXII. pobinkošno nedeljo.

(Ssv. Simon in Juda: aposteljni — naši sodniki; J. A.)

„Farizeji so se posvetovali, da bi Jezusa
vjeli v besedi.“ Mat. 22, 15.

V v o d.

Od dne do dne se je več Judov Jezusa Kristusa poprijemalo, je za njim derlo poslušat Jezusove prelepe nauke in gledat njegove prevelike čudeže. To je farizejem hudo merzelo in jih strašno razkačilo; zatoorej so se vsake priložnosti poprijeli, da bi Jezusa vjeli v besedi, ga pred ljudstvom počernili, ob veljavo pripravili in tako skrite zanke so mu nastavljali. Pa ni jim išlo po volji, tudi danes ne, — niso mogli Jezusa nikoli vjeti tako dolgo, dokler sam ni hotel, dokler se sam ni dal grešnikom v roke.

Kakor so farizeji sovražili in lovili Jezusa, tako so delali z njegovimi aposteljni in učenci. Že prvi den, ko so na binkošno nedeljo vpervič pred Jude stopili in Jezusa Križanega očitno jim oznanovali, že binkošno nedeljo so jih zagrabili in v ječo vergli. Tudi poznej so jih večkrat pred sodnijo poklicali, jim žugali, jih suvali, pretepali in preganjali. Aposteljna Jakoba je dal jud Herodež umoriti in tudi sv. Petra je ukazal v ječo zapreti, da bi ga povelikonočnih praznikov tudi umoril. Za Judi so ssv. aposteljne preganjali in morili tudi ajdje in niso mirovali, preden so vsi aposteljni za Jezusa in njegovo sv. vero grozovitno smert storili. Izmed vseh aposteljnov je le sv. Janez edini naravno smert storil, vsi drugi so bili mučeni. Zatoorej kat. cerkev ssv. aposteljne visoko časti in njih godove lepo praznuje. Ravno prihodnjo sredo bomo zopet obhajali praznik dveh aposteljnov: sv. Šimona in Juda Tadevža. Rad bi vam tudi nekaj od teh dveh aposteljnov danes povedal, — pa kaj pa? Glejte; današnje berilo, ki ste ga brati slišali, dvakrat v misel jemlje „dan Jezusa Kristusa.“ Sv. apostelj Pavl pravi: „da bo Bog dobro delo tudi dokončal do dneva Jezusa Kristusa;“ in na koncu zopet pravi, „da ste čisti in brez spodtikljeja v dan Kristusov.“ Dan Jezusa Kristusa pa je sodnji dan, ko se bo Jezus Krist. prikazal v svoji nebeški lepoti in oblasti, in prišel sodit žive in mertve:

— Od tega sodnega dne in od apostelnov pa tudi Jezus nekaj pravi, kar ste gotovo že slišali ali brali. Jezus pravi: „Resnično vam povem, da ob prerojenji, kedar bo Sin človekov sedel na sedežu veličanstva, bote tudi vi, kateri ste šli za menoj, sedeli na dvanajstih sedežih in sodili dvanajstere Izraelove rodove.“ Sodnji dan bodo torej z Jezusom vred tudi aposteljni sodili žive in mrtve. In to resnico: Da bojo sodnji dan tudi aposteljni sodili človeški rod, da bojo tudi aposteljni naši sodniki, to resnico hočemo danes premišljevati; bodite pripravljeni!

Razlaga.

1. Aposteljni nas bojo sodili.

Kakor je Gospod Bog ves svet iz nič vstvaril, tako mu je tudi mogoče s slabimi in majhnimi pomočki velike reči storiti. — Tako beremo v bukvah Sodnikov (7. pogl.), da je sodnik Gedeon s tristo možmi Madjance pokončal, katerih je bilo čez 100 tisuč, da bi se kje Izraelci ne bahali in rekli: Češ, po svoji moči smo bili rešeni, ampak da bi bilo očitno, da jih je le Bog iztergal iz rok mogočnega sovražnika. —

Še lepši in očitnejši se nam pa Božja mogočnost v tem kaže, da je Bog le z dvanajsterimi aposteljni celi svet spreobernal. Kdo bi verjel, da bi bilo 12 priprostih mož v štanu, celi tadanji poželjivosti in zmotam vdani svet k pravi veri spreoberniti? In vendar so ga, kakor nam sveta in občna zgodovina pripovedujete in sicer zato, ker je bil Bog z njimi in jih je vladal sv. Duh. Kakor hitro je namreč sv. Duh popred boječe in maloverne aposteljne razsvetlil in poterdil, so se precej spogovorili, kam naj ima kdo iti, in so se razkropili križem sveta. Eden je šel sem, eden je šel tje; včasih sta šla po dva skupaj, sta se ločila ali pa zopet skupaj prišla. Tako sta storila tudi ssv. aposteljna Simon in Juda Tadej. Izročilo nam od sv. Simona pripoveduje, da je on bil ženin v Kani galilejski, in ga je ondi storjeni prvi Jezusov čudež tako prevzel, da je z nevestinim dovoljenjem za Jezusom šel, da ga je Jezus za svojega aposteljna izvolil, ter je po prihodu sv. Duha najprej v Judeji, potem pa s sv. apostelnom Judom Tadejem v Mezopotamiji in Perziji ajdom sv. evangelije oznanoval, veliko malikovalcev spreobernal, naposled pa ko mučenec umerl, kajti so ga z žago čez sredo prežagali.

Njegov zvesti spremljevalec v oznanovanji sv. evangelija ter njegov tovarš v smerti je bil Juda, s pridevkom: „Tadej ali Lebej.“ kar pomenja: „serčni,“ brat sv. Jakopa mlajšega in Simeona jeruzalemskega, toraj sorodnik Kristusov. Priimek „Tadej“ mu je bil dan, da se je razločil od izdajalca Judeža Iškarijota. Bil je sin Kleofe, enega izmed bratov sv. Jožefa, in pa Marije, ene izmed tet Marije device. Predno ga je Gospod v apostolstvo poklical, bil je

kmetovalec, da je sebe in svojo družino (kajti je bil oženjen), preživil. Ko ga pa Jezus pokliče, zapusti in hodi za njim, za česar mu Jezus večnih dobrot dodeli. V zgodbah sv. evangelija pa se le enkrat očitno prikaže, namreč pri Jezusovem poslovnem govoru pri zadnji večerji. Jezus jim ondi govori, da se le tem hoče razodeti, ki ga ljubijo, ne pa svetu. Tu ga Juda vpraša, zakaj se tudi pred svetom noče očitno ko kralja pokazati. Prezerši to vprašanje Jezus odgovori: „Ako me kdo ljubi, deržal bode moja besedo, in moj Oče ga bo ljubil, ter bova k njemu prišla in pri njem prebivala.“ S temi besedami je hotel Jezus reči; „Jaz se razodevam duši ljubijočega, ki moje nauke spolnuje. Napolnil jo bom s svetlobo, ljubeznijo in življenjem, ter jej okusiti dal zveličalno moč Božje milosti.“

Po prihodu sv. Duha je nekaj časa v Jeruzalemu ostal, potem pa šel Mezopotamijo in Perzijo. Pred odhodom je pisal Judom in vsem vernim list, v katerem jih svari pred kriroverami, ki so se sem ter tje po kerščanskih občinah zatrosile, odvernivši jih mnogo od zdravega uka. V Perziji pa je bil po ščuvanju malikovalskih duhovnikov bojé ravno tisti dan, kakor sv. Simon prežagan, s sekuro ob glavo det. Zato tudi sveta cerkev njun spomin skup prihodnjo sredo obhaja.

(Konec prihodnjič.)

Pridiga v god sv. Jerneja.

(Od žive in terdne vere; gov. J. A.)

Razlaga.

(Konec.)

Žalostno je, pa vendar moram reči, da tudi pri nas že vera peša. Saj je tako daleč prišlo, da se nekteri bojé za papeža se potegniti, ali najmanjšo besedico v brambo svoje zaničevane matere, sv. kato-liške cerkve, izreči. Taki, ki nimajo toliko poguma, očitno stati in govoriti za svojo cerkev; taki bi tudi težko obstali, ko bi se pre-ganjanje začelo, kakor je bilo nekda. Da vera peša, kaže se zlasti tudi v tem, ker nekteri raji poslušajo prazne marnje, kakor božjo besedo, ker zmeraj manj in zmeraj bolj merzlo sv. zakramente pre-jemajo. Ženski spol se še nekaj cerkve derži, in pobožnosti opravlja in zakramente prejema; možkih pa razun velike noči nič ni blizo, tako da sem že večkrat sam sebe prašal, ali so nebesa le za ženske in ne tudi za možke? Zdi se, kakor bi bili pri vas duhovni le za

ženske postavljeni. — Pa saj ni čuda. Moški na Kočevskem pol leta hodite po svetu, kar ste dobrega od doma prinesli, zgubite po svojih potih; nalezete se pa psovanja in zaničevanja proti cerkvi in duhovščini. Kolikorkrat greste od doma, vsakikrat manj vere nazaj prinesete. Včasih je bilo pa to drugači. Slišal in bral sem, da so bili vaši očetje in predniki posebno pobožni, cerkvi in duhovnom udani, da so na besedo božjo in zakramente še kaj deržali. Ali zdaj je to drugači. O, ko bi vaši predniki, ki tukaj zunaj spé, ustali, kaj bi našli? kako bi se čudili? Našli bi večje hiše, lepšo in ptujo obleko, več prodajalnic, pa malo vere!

Sklep.

Naj reče kdo kar hoče, vera peša dandanešnje, zato pa tudi vse gre narobe, zato toliko nesreč, toliko razpertije. Ni zadosti, da imamo vero, po nji moramo tudi živeti in jo očitno pričati. In tudi boljši ne bo, dokler ne bo vera bolj živa in terdna. Vernite se tedaj nazaj k pravi terdni živi veri vaših očetov, in mir in sreča se bota zopet vernila. Zapomnite si, kar vam danes rečem: Brez vere ne moremo Bogu dopasti; ta vera mora pa biti živa in stanovitna in tako terdna, da smo pripravljeni vselej jo pričati in tudi življenje dati za-njo, kakor sv. Jernej. Le taka vera nas more zveličati in v nebesa pripeljati!

Jaz sem vam povedal, vi ste slišali, Bog bo pa sodil. Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Fari sta dobila: Č. g. Jäger Gregor, Nemško Kaplo in č. g. Kuchler Jož. Terbiž. — Za provizorje gredó čč. gg.: Šuster Jan. iz Podkloštra v Borovlje na Zili; Ljubej Jan. od tod v Javorje; Markovic iz Št. Pavla pri Dravi v Št. Pavl na Zili; Winkler Jan. iz Mlinarič v Sachsenburg in Hartlieb Jakob iz Požarnic v Lesnik. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Peterman Jož. na Peravo; Segl Vilj. v Roje; Wipfler Ign. v Šmihelj in Joham Jan. v Breiteneg. Č. g. Rudolf Wolf, sem. duhoven, gre za kaplana v Požarnico. — Umerl je dne 5. avg. preč. gosp. Spin Janez, minister in prokurator Jezusove družbe v Št. Andraža. R. I. P.

Goriška nadškofija. Č. g. Pušic Jak. je dobil faró sv. Petra na Soči: — č. g. Sfiligoj Anton pride za vikarja v Kostanjevico in Ferfolja And. za subsidirja v Komen.

Lavantinska škofija. Preč. g. nadžup. v Konjicah J. R. je po nesrečnem padcu nanagloma umerl. R. I. P.! — Č. g. Kunej Janez

je postavljen za oskerbnika Konjske dekanije. Č. g. Potočnik Lovro je dobil faro Gornji grad in Ripšl Korl faro Videm. Č. g. Terstvenjak Jak. je dobil beneficijo v Ptujem. Č. g. Voh Jern. je postal provizor v Konjicah. — Prestavljeni so sledeči č. gg. kaplani: Simončič Janez v Jarenino; Kolar Janez k sv. Jederti pri Laškem; Dorunik Fr. v St. Martin II.; Vavpotič Mih. v St. Jungerto; Vraz Janez v Laporje; Napast Dav. v Vozenico I.; Šket Dav. k sv. Lorenču v Puščavi; Arnuš Fr. na Goro pri Ptuji; Mlakar Jak. k sv. Križu pri Slatini. Č. gg. novoposv. duhovni pridejo za kaplane: Skuhala Peter v Šmiklavž; Sinko Jož. v Muto; Nendl Franc k sv. Tomažu; Čagran Janez v Svičino; Caf Jak. v Vozenico II.; St. Mohorko v Ljubno; Horvat P. k sv. Rupertu pri Laškem; Potočnik Ant. v Vitanje II.

Ljubljanska škofija. Č. g. župnik v novi Oslici Ulčar Bl. je dobil faro Velesovo; č. g. Gerčar Jož. faro sv. Trojice; č. g. Stermole Fr. gre v pokoj. G. Rome Jož. sem. duh., pride za duh. pom. v Kočevje; č. g. Molek Martin iz Kočevja v Preserje; č. g. Rihar Anton novoposvečenec v Stopiče; č. g. Stupar Janez iz Stopič za administratorja v Šent-Gothard; č. g. Kramar Pavel novoposveč. v Polhov gradec; č. g. Štupica France iz Polhovega gradca v Mekronog; č. g. Lavtar Valentin, sem. duhoven, v Prečino; č. g. Strupi Jakop, novoposvečenec v Poljane pri Loki; č. g. Svetina Janez, novoposv. v Idrijo; č. g. Kolar Matija, semen. duhoven, v Koprivnik in č. g. König Juri iz Koprivnika v Kočevsko Reko.

Terzaška škofija. Postavljena sta č. gg. Vranič Jan., novoposvečenec, za duhov. pomočnika v Kerkovce, Sfečič Sim. za oskerbnika v Momjan. — Umerli so č. gg.: Sfečič Bartol, fajmošter v Momjani; Mikeli Jože, korar v novem gradu; Borden Bartol, fajm. v pokoju in častni korar. R. I. P.!

Družba svetega Mohora.

Da se podpira domače slovstvo in se spodbuja delavnost slovenskih pisateljev, razpisuje družba po odborovem sklepu dne 1. avgusta tudi za prihodnje leto sledeča darila:

1. Sto in štirideset gold. za štiri krajše izvirne povesti vsaki po 35 gld.; v obsegu blizu $\frac{1}{2}$ tiskane pole in

2. Sto in štirideset gld. za štiri podučne spise raznega zapopadka v obsegu $\frac{1}{2}$ tiskane pole, vsakemu po 35 gld.

Rokopisi naj se družbinemu tajniku pošljejo vsaj do 10. novembra t. l. Pisateljevo ime z natančnim naznanilom zadnje pošte naj

se priloži v zapečatenem listu. Darila se bodo izplačala na Vodnikov dan 2. febr. 1875.

V istej seji so odborniki po tajnikovem poročilu enoglasno sprejeli obširni pa v vsakem obziru izvrstni rokopis: „Umni kmetovalec“, ki ga je spisal in družbi v natis ponudil po vsej Sloveniji sloveči vodja slovenske kmetijske šole v Gorici in vrednik „Gospodarskega lista“, gosp. Franc Povšé. Cela knjiga utegne s podobami vred obseči blizo 30 tiskanih pol in bode doversena v treh letih. Vsako leto zaporedoma iz ide en zvezek po 10 tiskanih pol. Pervi zvezek je družbenikom namenjen prihodnje leto in obsega: I. Poduk o zemljišči, obnebbi in ob življenji rastlin. II. Kmetijska orodja in kmetijske stroje (s podobami). III. Kako zemljišče gnojiti.

Drugi zvezek razlaga, kako se rastline sploh pridelujejo in kako posamezni poljski pridelki.

Tretji snopič pa podučuje, kako ravnati s travniki, verti in gozdi. Že iz tega poveršnega zapopadka razvidijo družbeniki, kako ugodna in koristna jim bo knjiga, katero je s posebnim ozirom na razmere naših kmetov in poljedelcev z vse hvale vredno skerbjo uravnal in vredil strokovnjak, kateri kot učitelj poljedelstva sloví med nami.

Ne dvomimo, da bode ravno ta knjiga, ki se bode tiskala in raz širjala v 27—28.000 iztisih med naše poštene in marljive kmetovalce s kmetijskimi šolami vred uzajemno pripomogla, da se zboljša in bolj in bolj razvija umno kmetovalstvo in pospešujo narodno gospodarstvo v mili naši domovini.

Razun tega je družba sv. Mohora za l. 1875 svojim udom namenila sledeče knjige:

1. *Molitvene bukve*, za brate in sestre bratovščine sv. Mohora, spisuje preč. gosp. stolni korar v Mariboru Franc Kosar.
2. *Kristusovo življenje in smert*. Drugi del 3. snop.
3. *Občna zgodovina*. Spisuje g. prof. Josip Staré. Drugi snopič; obsega: Gersko in Makedonsko zgodovino do Rimljanov.
4. *Setev in žetev*. Povest za prosto ljudstvo. Spisal g. J. Ogrinec. Slovenskih Večernič XXXIII. zvezek.
5. *Koledar za l. 1876* s popolnim imenikom vseh družbenikov in z raznim podučnim in kratkočasnim berilom.

 Družbine bukve se ravno razpošiljajo. Pa go-
spoda! imejte poterpljenje; 24.000 bukev se ne
more koj tako-le razposlati; treba je 6—8
tednov.